

План за действие на ОББ АД

при съществена промяна или отмяна на бенчмарк/индекс/индикатор, използван като основа за изчисляване на приложимия към договорите за кредит на физически лица променлив лихвен процент, сключени след 07.04.2023 г.

Настоящият план за действие е изготвен в изпълнение на изискването по чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011, съгласно който:

„Поднадзорните субекти, различни от администратори по параграф 1, които използват бенчмарк, изготвят и поддържат строги планове в писмена форма, в които определят действията, които ще предприемат, в случай че този бенчмарк се промени съществено или вече не се изготвя. Когато е възможно и целесъобразно, в тези планове се определят един или няколко алтернативни бенчмаркове, които могат да бъдат използвани като заместители на бенчмарковете, които вече не се изготвят, като се посочва защо тези бенчмаркове биха били подходящи алтернативи.“*

**По смисъла на Регламент (ЕС) 2016/1011:*

- бенчмарк е всеки индекс, въз основа на който се определя сумата, дължима по даден финансов инструмент или финансов договор, или стойността на даден финансов инструмент, или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове.

- „индекс“ означава стойност,

а) която се публикува или е предоставена на разположение на обществеността;

б) която се определя редовно:

i) изцяло или частично чрез прилагане на формула или друг начин за изчисляване или чрез оценка; и

ii) въз основа на стойността на един или повече базови активи или цени, включително прогнозни цени, действителни или прогнозни лихвени проценти, котировки и обвързващи котировки или други стойности или проучвания.

В изпълнение Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.) ("Регламент (ЕС) 2016/1011"), "Обединена българска банка" АД („Банката“) поддържа план за действие, в случай че референтният лихвен процент, използван като основа за изчисляване на приложимия към договорите за кредит на физически лица променлив лихвен процент, се промени съществено или вече не се изготвя.

1. Дефиниция за съществена промяна на бенчмарк

Съгласно изявление на Борда на Международната организация на комисиите за ценни книжа (IOSCO) от 05.01.2018г.:

"Различни фактори, включително външни фактори извън контрола на администратор на бенчмарк, могат да доведат до съществени промени или

прекратяване на бенчмарка, включително когато администраторът вече не е в състояние да определи референтен лихвен процент или друга стойност по някаква причина. Такава промяна или преустановяване на даден бенчмарк може да включва фактори, включващи, но без да се ограничават до промени в пазарната структура или дефиниция на продукта, всяко друго условие, което прави бенчмарка вече непредставителен за неговата предвидена функция или ситуация, свързана с финансовата кредитоспособност или операция на администратора. По-специално, прекратяването на даден бенчмарк би могло да създаде несигурност за финансовите договори и инструменти и дори в някои случаи да ги направи невалидни, причинявайки загуби на потребителите (и техните клиенти, според случая) и неблагоприятно въздействие върху функционирането на пазара и финансова стабилност.“

2. План за действие съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета и Закона за кредитните институции/Закона за потребителския кредит/ Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители

2.1. За кредити в лева

- В случай, че поради каквито и да е причини 5 дни преди Датата на лихвеното преизчисление на сайта на БНБ или друг заместващ сайт не е публикувана стойност на краткосрочен референтен лихвен процент (КЛП)*/средносрочен референтен лихвен процент (СЛП)** по статистика на БНБ за съответния месец, предхождащ месеца, в който се прави съответното преизчисление, Банката прилага последната стойност на КЛП/СЛП по статистика на БНБ, официално публикувана на сайта на БНБ, респективно на заместващия сайт, преди първо число на съответния месец, в който се прави съответното преизчисление, за срок три календарни месеца, считано от месеца, следващ месеца, за който има обявен КЛП/СЛП.
- В случай, че след изтичане на горепосочения срок, на сайта на БНБ/респективно заместващия го сайт, все още липсва обявена информация за стойността на КЛП/СЛП по статистика на БНБ за предходните три последователни календарни месеца, за Референтен лихвен процент ще се приеме алтернативен лихвен процент, отразяващ разходите на банките за финансиране в официалната парична единица в България, обявен на официалния сайт на Европейската централна банка или друг официален източник.
- В случай, че все още липсва обявена информация за стойността на КЛП/СЛП по статистика на БНБ за предходните три последователни календарни месеца и не съществува алтернативен лихвен процент, като Референтен лихвен процент занапред ще се прилага стойността на 1-месечния/6-месечния EURIBOR, 2 (два) работни дни (спот вальор) преди Датата на лихвено преизчисление, като КЛП се заменя с 1-месечен EURIBOR, а СЛП – с 6-месечен EURIBOR.
- В случай че 1-месечния/6-месечния EURIBOR се промени значително или вече не се изготвя, се прилага съответно планът за действие за EURIBOR.

*КЛП се образува от лихвена статистика, публикувана на сайта на БНБ "Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектори Домакинства и НТООД", която включва депозити с договорен матуритет до 1 месец (над 1 ден до 1 месец) от Домакинства в BGN.

**СЛП се образува от лихвена статистика, публикувана на сайта на БНБ "Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектори Домакинства и НТООД", която включва депозити с договорен матуритет до 6 месеца (над 3 до 6 месеца) от Домакинства в BGN.

2.2. За кредити в евро

В случай, че използваният лихвен бенчмарк – EURIBOR - по договор за кредит се промени значително или вече не се изготвя, то той се заменя:

- С алтернативна лихвена база, информация за приложимите стойности на която са публикувани на интернет страниците на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на друга страница, която заменя страниците на www.euribor.org или www.euribor-rates.eu), или
- Алтернативен референтен лихвен процент, посочен в лихвената статистика на Българската народна банка (БНБ), информация за приложимите стойности на която са публикувани на страницата на БНБ, респективно на друга страница, която заменя страницата на БНБ, или
- Ако не са налични/публикувани котировки на лихвени бази на интернет страниците на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на други страници, които ги заменят), както и на платформите за анализ и търговия с финансови инструменти (напр. Bloomberg и Reuters), то могат да се използват котировки от междубанков пазар, на които банката може да набавя финансиране.

2.3. Критерии за прилагане

Новата лихвена база или новият референтен лихвен процент следва да отговаря на следните критерии:

- Да бъде в същата валута на лихвения бенчмарк, който се заменя. За ЛЕВА е допустимо заместването с новата лихвена база или новият референтен лихвен процент във валута EUR, тъй като се считат взаимнозаменяеми, поради наличието на Валутен борд в България към момента на приемане на настоящия план.
- Да бъде в същата срочност на лихвения бенчмарк, който се заменя.
- Към новата лихвена база или новият референтен лихвен процент следва да се включи изравнителна надбавка или дисконт, така че крайната лихва да остане непроменена към датата на първоначалното прилагане на замяната и да не превишава последно приложимата лихва по договора, както е отразено в Закона за кредитните институции, Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители.

Изборът на алтернативна лихвена база се осъществява в съответствие със законите изисквания за бенчмаркове за лихвени проценти съгласно Приложение 1 към Регламент 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета, както и анализ на съществуващите опции, въз основа на данни, публикувани на общодостъпни водещи финансови сайтове - www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на други страници, които ги заменят), както и на платформите за анализ и търговия с финансови инструменти (напр. Bloomberg и Reuters). Целта на анализа е да се избере лихвена база, която до най-голяма степен да се доближава по характеристики (стойност, срок, валута, очаквания за развитие, волатилност) до тази, която е била приложима по договорните отношения между Банката и нейните клиенти до момента на промяната или отпадането му. Това се налага поради необходимостта от поддържане на устойчива лихвена политика, прилагана от банката.

Предвижда се първоначалното прилагане на замяната да се случи не по-късно от 3 месеца от прекратяването на бенчмарка или след изтичане на период на фиксиране по договор, като при първоначалното преминаване лихвата съгласно Закона за кредитните институции/ Закона за потребителския кредит/ Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители не може да превишава последно приложимата лихва по договора на клиента. За периода от прекратяване на бенчмарка до първоначалното прилагане на замяната се ползва последната налична стойност на бенчмарк рейта.

Обща информация

За всички нови кредити на физически лица след 07.04.2023 включително, Банката е въвела нова методика за определяне на референтен лихвен процент за кредити в евро и лева. Същата е публикувана на уеб сайта на ОББ, www.ubb.bg.

За всички договори за кредит на физически лица, сключени до 06.04.2023г. включително, се запазва уговорената в съответния договор методика за определяне и изчисляване на лихвен процент.

Настоящият план за действие допълва „План за действие на ОББ АД при съществена промяна или отмяна на бенчмарк“ от 2018г., като го променя съответно в частта „Сегмент „Банкиране на дребно“ (физически лица с ипотечни кредити, потребителски кредити, овърдрафти, кредитни карти)“.

Настоящият план за действие се прилага при съществена промяна или отмяна на бенчмарк/индекси/индикатори, използвани като основа за изчисляване на приложимия към договорите за кредит на физически лица променлив лихвен процент, сключени след 07.04.2023 г., както и за всички действащи договори за кредит на физически лица към 07.04.2023 г., по които след тази дата са били предоговорени с писмено споразумение лихвените условия по кредита с включване на референтен лихвен процент, определен по методиката в сила от 07.04.2023, като начин за изчисляване на променливия лихвен процент по кредита.